

FEHÉR IGNÁC

IFJÚSÁGI

STRATÉGIA

2019-2024.

A település bemutatása

Algyő Csongrád megye délkeleti részén, belterületével a Tisza jobb partján helyezkedik el. Területe: 70,3 km², ebből belterület: 2,6 km².

Algyő két megyei jogú város között helyezkedik el, amely részben előnyt jelent a lehetőségek miatt, azonban részben hátrányt is jelent a munkavállalás területén. A munkahelyek főként Szeged és Hódmezővásárhely területén találhatóak, illetve az algyői ipari park területén.

Közigazgatásilag több évszázad függetlenséget követően 1973-ban községegyesítés címén Algyőt Szegedhez csatolták. Ez a kényszerű függőség az élet minden területére rányomta bélyegét. Nem volt önálló közigazgatása. A környező nagyvárosok rohamosan fejlődő ipara mind több munkaerőt igényelt, így kialakult a Szegedre, Hódmezővásárhelyre ingázók rétege. A kereskedelmi hálózat központjai, a közlekedés irányítása, mind-mind Szegeden alakult ki. A település az 1970-1990 közötti időszakban csaknem elvesztette önálló arculatát. Ennek visszaszerzésére látott reményt Algyő lakossága, amikor társadalmi kezdeményezés indult az 1973-ban létrehozott községegyesítés megszüntetése tárgyában.

Az 1996. október 27-én lezajlott hivatalos népszavazás eredményeként Algyő ismét önálló településsé válhatott 1997. október 1. napjától kezdve.

A település több évszázadon keresztül hagyományosan földművelő és halászfaluként volt ismert, stagnáló lakosságszámmal. Az 1879-es nagy árvíz veszélyeztette a fennmaradását, ekkor a lakosság egy része áttelepült a jelenlegi Sándorfalva területén adományozott telkekre, azonban a korábban itt élők 2/3-a újjáépítette a falut.

Az 1960-as években a kőolaj bányászat megkezdésével Algyő rövid időn belül az ország egyik legnagyobb szénhidrogén-kitermelő telephelyévé vált. A település demográfiai adatai és munkaerőpiaci mutatói kedvezően alakultak a kőolaj és földgáz kitermelése, illetve ahhoz kapcsolódó ipari tevékenységek, új cégek kialakulása következtében.

Sajnálatos módon az utóbbi évtizedben a szénhidrogén bányászat jelentős mértékben csökkent, számos kapcsolódó vállalkozás megszűnt, illetve az olajipari cégnél jelentős mértékű létszámleépítés történt, amely a munkanélküliséget növelte, illetve a településről történő jelentős elvándorlást okozott különösen a fiatal korosztály körében.

Algyő Nagyközség közigazgatási területe 70,3 km², állandó lakosainak száma 2018. január 1-én 5.430 fő. A lakosság döntő többsége belterületen él, egy kis része lakik a tanyavilágban.

Az ifjúsági stratégia szempontjából releváns lakónépesség számának bemutatása:

1. számú táblázat – 0-29 évesek közötti népesség

Korosztály	Fő
0-14	831
14-18	260
18-29	736

Forrás: KSH

2. számú táblázat – Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	45	63	-18
2009	28	62	-34
2010	40	61	-21
2011	44	55	-11
2012	48	66	-18
2013	41	50	-9
2014	28	55	-27
2015	34	66	-32
2016	44	66	-22
2017	61	59	2
2018	35	na.	na.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A stratégiáról

A Fehér Ignác Ifjúsági Stratégia célja az, hogy meghatározza az ifjúsági érdekképviseléssel foglalkozó szervezetek számára azokat az irányelveket, amelyek segítségével szolgálhatnak a megfelelő ifjúsági élet kialakításához. Meghatározza a helyi ifjúságpolitika céljait, prioritásait, illetve felkínál egy cselekvési koncepciót, mely pontjainak megvalósítása egy helyi ifjúsági érdekképviselői szervezet feladata lenne. Ez a stratégia és a cselekvési koncepció elősegíti a fiatalokkal, mint sajátos társadalmi csoporttal való integrált, perspektivikus foglalkozást, a problémák komplex megoldását.

Algyő Nagyközség Önkormányzat vezetésének fel kell ismernie, hogy a megfelelő színvonalú ifjúsági közélet kialakulásához színtereket kell teremteni és fenntartani községi, iskolai és közösségi szinten egyaránt. Ezekhez a fórumokhoz feladat és eszközrendszer szükséges hozzárendelni, elősegítve ezzel a fiatalok aktivitását.

Az önkormányzat egyik feladata egy olyan, a nagyközség vezetői által követendőnek ítélt – folyamatos működéssel statuált – példa megteremtése, amely alapot nyújthat az Algyőn kibontakozó ifjúsági kezdeményezések számára. A másik fő feladat a fiatal korosztály számára lehetőséget biztosítani véleményük, javaslataik megfogalmazására, közlésére Algyő vezetői felé.

Egy ilyen, az ifjúsági közélet minden területét átfogó rendszernek a kiépítése hosszú folyamat, mely elindítása egy jól működő ifjúsági szervezet megszervezésével és felállításával lehetséges. Ez a kezdeményezés az Algyőn élő fiatalok számára kíván alternatívát, megoldási lehetőséget nyújtani problémáik kezelésére. A Fehér Ignác Ifjúsági Stratégia megvalósításának végeredménye az lenne, hogy Algyő az itt élő fiatalok számára „élhetővé” és vonzóvá váljon, ezáltal növelve a településhez való ragaszkodást és csökkentve az elvándorlás esélyét.

A korábban megrendezésre került ifjúsági kerekasztalbeszélgetések világosan feltárták az algyői ifjúságot érintő problémákat. A településen és egyébként országos szinten is a legnagyobb nehézséget az önbizalomhiány, közösséghez való tartozás és motiváció hiánya okozza. A helyi fiatalok számára nincs megfelelő lehetőség a közös találkozókhöz, ahhoz, hogy megismerhessék egymást és ezáltal egy erős és együttműködő közösség kialakulhasson. Algyő szórakoztató rendezvényei és programjai nem épülnek a fiatalok valós igényeire, emiatt a község iránt is érdektelenné válnak. Ez a fajta érdektelenség, azt eredményezi, hogy a fiatal közösség a közügyekkel kapcsolatban is közömbössé válik, ami egy olyan társadalmat szülhet, mely a saját ügyeivel kapcsolatosan is érdektelen. A legtöbb fiatalnak nincs rálátása az életüket befolyásoló döntéshozókra és azok munkájára. További probléma a megfelelő közösségi hely hiánya.

E stratégia alkalmazásában a Gyermek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről szóló 1995. évi LXIV. törvénnyel összhangban

a, gyermek: a 0-14 éves korosztályokhoz tartozó személy,

b, fiatal: a 15-29 éves korosztályokhoz tartozó személy.

Rövid SWOT elemzés

Erősségek (Strengths) – *belső tényezők, melyek jól működnek és befolyásolható, hogy még jobban működjenek*

- Ifjúsági Alap megléte, fejlesztése
- Kis számban ugyan, de képviselve vannak a fiatalok az önkormányzatban
- Egyre több elkötelezett és kreatív fiatal szeretne szerepet vállalni a közösségi életben, igény van az ifjúsági fejlesztésekre
- A jelenlegi képviselő-testület nyitottsága
- Eredményesen működő szociális intézményhálózat, mely segíteni tudja az ifjúságot
- A meglévő sajtóorgánumok segítségével láthatóvá válhat a szervezet munkája.
- Tervszerű településfejlesztés (pl.: Szabad-strand)
- A község rendelkezésére álló anyagi forrása
- A meglévő ifjúsági dokumentáció alapjára lehet építkezni

Gyengeségek (Weaknesses) – *Belső tényezők, melyek nem működnek jól, de befolyásolható, hogy jobban működjenek*

- A fiatalok többsége nem ismeri a település ifjúsággal kapcsolatos céljait
- Nincs olyan helyi rendelet, amely szabályozná a fiatalok érdekképviselését
- Ifjúsági Önkormányzat hiánya
- Nincs összetartó erő
- Nincs jól működő közösségi tér, találkozóhely (ún. törzshely) az ifjúság számára
- Hiányzik a pezsgőbb közélet, nagyobb aktivitás
- A községben élő fiatalok szükségleteinek hiányos ismerete
- Kevés fiataloknak szóló rendezvény, ami van azokon kevés a részvétel
- Az iskolai diák-önkormányzatok minimális szerepvállalása az algyői fiatalok szervezésében, képviselésében
- Hiányzik az identitástudatra nevelés

Lehetőségek (Opportunities) – *külső tényezők, adottságok, melyek többségére nincs befolyás, de kihasználható*

- Az ifjúsági bevonása a Fehér Ignác Ifjúsági Stratégia részletesebb kidolgozásába

- Sokszínű civil szervezetek és vállalkozások
- A település földrajzi helyzete (Tisza, a két nagyváros közelsége stb.)
- A 47-es főút, a kerékpárút és a tervezett Tram-Train kihasználása
- Növekvő lakónépesség, új családok települnek be, fiatalodik Algyő
- Kellemes közterületek, közparkok meglétének kihasználása
- Fiatalokat érdekelté kell tenni az első ifjúsági választásokon – bevált motivációs eszköz: mozijegy vagy nyereménysorsolás a résztvevők között

Veszélyek (Threats) – külső tényezők, negatívumok, amelyeket nem lehet ténylegesen befolyásolni és kockázatot jelentenek

- A fiatalok aktivitása, részvétele idővel csökkenthet, ha a szervezet nem jól funkcionál
- Széthúzás a fiatalok között
- Spontán szegregáció kialakulása
- Az Önkormányzat nem tekinti partnernek az ifjúsági szervezeteket
- Fiataloknak nincs jövőképük
- A fiatalok elvándorlása, máshol keresnek és találnak otthont
- Az ifjúság nem találja meg a számukra szükséges szolgáltatásokat
- Az algyői identitás csökkenése, alvófaluvá válás
- A fiatal generációk igényeinek elhanyagolása

Esetleges ifjúsági érdekképviseleti szervezet létrehozása, lépésről lépésre

1. A meglévő minták összegyűjtése (Lásd: Bordány, Érd, Dabas, Kaposvár, Kalocsa, Orosháza).
2. Településen élő fiatalok felkutatása és megszólítása. Meg kell szabni az életkori határokat. Törekedni arra, hogy tájékoztató levél, közösségi oldalak és egyéb más online felületek segítségével a lehető legtöbb fiatal tudjon az IFŐ létrehozásának szándékáról.
3. Ifjúsági Önkormányzat alapokmány tervezetének elkészítése.
4. Ifjúsági érdekképviseleti szervezet, azaz Ifjúsági Önkormányzat megalakítása.
5. Ifjúsági választások lebonyolítása. Elektronikus választás módszerének vizsgálata.

6. Ifjúsági Önkormányzat működtetése: Rendszeres ülések, közösségi hely, költségvetés és munkaterv készítése, együttműködési megállapodások és partnerek keresése, kommunikációs eszközök kialakítása.
7. Önkormányzattal és civil szervezetekkel való szoros együttműködés kereteinek kidolgozása.

TERVEZETT TEVÉKENYSÉG	KÖLTSÉGEK FORRÁSA	FELELŐS	HATÁRIDŐ
Ifjúsági Alap felhasználásának szabályozása	-	Algyő Nagyközség Képviselő-testülete	2019.06.30.
Ifjúsági Programok szervezése	Civil szervezet támogatási alap Ifjúsági alap Civil szervezet önerő	Civil szervezetek	Folyamatos
Algyő jó tanuló – jó sportolója elismerő oklevél adományozása	Önkormányzati költség	Algyő Nagyközség Képviselő-testülete	Évente, január utolsó pénteki napja
Gördeszka pálya felújítása, kiegészítése	Algyő Nagyközség Önkormányzatának költségvetési sora	Algyő Nagyközség Önkormányzata	2019. 09.30.
Fiatalok életpálya tervezését segítő Mentorprogram	EFOP pályázati támogatás Önkormányzati önerő	Algyő Nagyközség Önkormányzata pályázati referens Mebízott közreműködő cég	2021.09.11.
A helyi gazdaságba bekapcsolódást lehetővé tevő képzések fiataloknak: -Szállodai recepciók OKJ-s képzés -Gépírás -IKT kompetenciák fejlesztése -Gazdasági alapismeretek -Vállalkozói alapismeretek -Gyógynövény gyűjtő képzés	EFOP pályázati támogatás Önkormányzati önerő	Algyő Nagyközség Önkormányzata pályázati referens Mebízott közreműködő cég	2021.09.11.
Sportolási lehetőségek bővítése – Medence építés	TAO forrás és Önkormányzati önerő		
Sportolási lehetőségek bővítése – Úszómű létesítése	TOP és HUSRB pályázati forrás és Önkormányzati		

	önerő		
„Generációk egymásért” program – digitális eszközök használatának oktatása	-	Reakció Ifjúsági Közösség Algyő Nagyközség Önkormányzata Gyevikult Nkft	Évente 1 tanfolyam március-április
„Generációk egymásért” program – gyerekeknek hűsvéti foglalkozás	Civil szervezet önerő Civil szervezetek támogatása alap	Reakció Ifjúsági Közösség Algyői Szivárvány Óvoda	Évente 1 alkalom
A fiatalok helyben maradását támogató „Jó gyakorlatok” adaptálása	EFOP pályázati támogatás Önkormányzati önerő	Algyő Nagyközség Önkormányzata pályázati referens M megbízott közreműködő cég	2021.09.11.
A fiatalok helyben maradását támogató „Jó gyakorlatok” átadása	EFOP pályázati támogatás Önkormányzati önerő	Algyő Nagyközség Önkormányzata pályázati referens M megbízott közreműködő cég	2021.09.11.
A célcsoport bevonásával a helyi lehetőségeket, adottságokat feltáró, gazdasági együttműködések generáló Állásbörze fiataloknak	EFOP pályázati támogatás Önkormányzati önerő	Algyő Nagyközség Önkormányzata pályázati referens M megbízott közreműködő cég	2020.09.30
Kapcsolatok kiépítése más települések ifjúsági közösségeivel	Ifjúsági Alap Civilszervezeti önerő	Ifjúsági szervezet	Folyamatos

Jogszabályi háttér

A hazai jogszabályi környezetben egyelőre nincs olyan jogforrás, mely konkrétan meghatározná az ifjúságpolitika tartalmát, hatáskörét, s ezzel kapcsolatban a települési önkormányzatok feladatait. Ugyanakkor számos nemzetközi egyezmény, valamint magyar jogszabály létezik, melyek iránymutatásul szolgálhatnak a célok és prioritások meghatározását és megvalósítását illetően.

- Az önkormányzati ifjúságpolitika elsődleges jogforrása Magyarország Alaptörvénye (2011.április 25.), mely megteremti a gyermekek, fiatalok irányába az állami felelősség alapját.

- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § 15. pontja az önkormányzat sport és ifjúsági ügyeit a kötelezően ellátandó feladatok közé sorolja.
- A 2012. évi CLXXXVIII. törvény alapján a köznevelési feladatokat ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények 2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek.
- 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról (2016. december 31-ig hatályos), illetve az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központról szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet.

Egyéb kapcsolódó ágazati jogszabályok, országgyűlési határozatok:

- 1991. évi LXIV. törvény a gyerekek jogairól szóló New York-i Egyezmény kihirdetéséről, mely többek között a gyerekek állampolgári és politikai jogait, szociális és kulturális jogokat tárgyal mindenféle megkülönböztetés nélkül.
- 1997. évi XXXI. évi törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 1995. évi LXIV. törvény a Gyermek és Ifjúsági Alapról, a Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Közalapítványról, valamint az ifjúsággal összefüggő egyes állami feladatok ellátásának szervezeti rendjéről
- Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról szóló 88/2009. (X.29.) országgyűlési határozat, melyek célja a korosztályok társadalmi integrációja, a közösségi kapcsolatok fejlesztése és az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az Európai Unió Fehér Könyve (2011.) – Új lendület Európa fiataljai számára.
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, melynek célja elősegíteni a gyermekek, fiatalok fejlődését készségeik, képességeik életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére képes, felelős állampolgárokat nevelni. A köznevelési törvény alapján a köznevelési alapfeladatok ellátása az állam kötelezettsége lett, viszont az óvodai feladatok ellátása – ideértve a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelését, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését is – a települési önkormányzatok kötelezettsége maradt.
- Új nemzedék jövőjéért ifjúságpolitikai keretprogram 2012.